

Teek: pak 'm beet – Hersenvliesontsteking

Dat een beet van een teek kan resulteren in de [ziekte van Lyme](#) was al bekend. Onlangs heeft het RIVM echter bekend gemaakt dat een beet van een teek ook kan resulteren in teken-encefalitis, een vorm van hersen(vlies)ontsteking!

Teken-encefalitis

Deze vorm van hersen(vlies)ontsteking wordt veroorzaakt door het TBE-virus. Het virus wordt overgebracht door tekenbeten. Tot voor kort kwam het virus alleen in het buitenland voor, maar in het voorjaar van 2016 kwamen er aanwijzingen dat in Nederland reeën besmet zijn geweest met het virus. Het virus is in Nederland inmiddels aangetoond bij teken op de Sallandse Heuvelrug en de Utrechtse Heuvelrug. In deze gebieden hebben enkele patiënten het virus daadwerkelijk opgelopen.

Ziekteverschijnselen

De kans op een infectie na een tekenbeet is zeer klein, omdat er slechts zeer weinig teken besmet zijn met het TBE-virus. Bovendien verloopt een infectie na een beet van een met TBE-virus besmette teek meestal zonder klinische verschijnselen. Krijgt iemand wel klachten, dan verloopt de ziekte vaak in twee fasen. Na een incubatietijd van zeven tot veertien dagen volgt een fase met koorts, vermoeidheid, algehele malaise en hoofdpijn. Dit duurt meestal twee tot zeven dagen en wordt gevolgd door een periode van ongeveer één week zonder klachten. Daarna volgt de tweede fase van de ziekte met ernstige hoofdpijn, koorts en hersen(vlies)ontsteking. Dan is ziekenhuisopname noodzakelijk. Een deel van deze patiënten ontwikkelt neurologische restverschijnselen. Ongeveer 1-2% van de patiënten met een hersen(vlies)ontsteking overlijdt. Er zijn geen specifieke medicijnen tegen teken-encefalitis.

Besmetting

Het virus wordt door besmette teken overgedragen naar de mens. Een andere, zeldzame besmettingsroute voor de mens is het drinken van besmette rauwe melk of het eten van besmette rauwmelkse kaas. Landbouwhuisdieren, zoals schapen, geiten en koeien kunnen namelijk ook besmet raken. Zij scheiden het virus dan uit in de melk.

Preventie

Er is een vaccin tegen teken-encefalitis dat voor 95% bescherming geeft. Mensen die lange tijd verblijven in gebieden waar teken-encefalitis veel voorkomt, kunnen zich laten vaccineren. Dit wordt bijvoorbeeld aangeraden voor verblijf in delen van Midden- en Oost-Europa. Op de website van het [Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvisering](#) staat vermeld in welke landen/gebieden vaccinatie geadviseerd wordt. Vooral nog is er geen reden om in Nederland te vaccineren.

Het zo snel mogelijk verwijderen van een teek verkleint de kans op infectie, hoewel het virus al snel na de beet wordt overgebracht. Een snelle verwijdering kan deze ziekte dus niet altijd voorkomen, wel verkleint de snelle verwijdering de kans op andere ziekten die door teken kunnen worden overgebracht, zoals de ziekte van Lyme.

Tekenbeten kunnen worden voorkomen door beschermende kleding te dragen en de onbedekte huid in te smeren met een middel dat DEET bevat. Deze maatregelen geven geen 100% bescherming, dus tekenbeetcontrole is altijd nodig na verblijf in het groen!

Waar komt het teken-encefalitisvirus voor?

Het TBE-virus komt voor in delen van Europa, waaronder Duitsland en Oostenrijk, in Rusland en bepaalde gebieden in Centraal-Azië. In Europa zijn er ongeveer 2.000 patiënten per jaar en in Rusland 10.000. In Nederland is het virus alleen in teken gevonden op de Sallandse Heuvelrug en de Utrechtse Heuvelrug.

Mensen die in deze regio wonen en/of werken moeten derhalve extra alert te zijn.

Het RIVM onderzoekt, samen met andere organisaties, de verspreiding van het TBE-virus en hoe groot het risico is om in Nederland teken-encefalitis op te lopen.

Bron: www.rivm.nl; www.tekenradar.nl